

Ordonnantie op te Dragen

Gecondigt Naar voorgaam
Plakketo geslegt op te 7 Augustus
1698. In bij weeren van Melchior
Willemse van welthoek Bailliu
Ende Schout der Stede van
Scheidam

Alsoo de Dragers hier ter Steden Aan
mijn Heeren de Schout Burgemeesters
ende de 24. deeren Stede bij requeste versogt
hadden dat heurluyden Gilde (t welk overmits
Vingeregelt heeden ende abuyten bij den
Drager geplengt bij mijn heeren Regeerden
deeren Stede te niete gedaen ende geannoteert
is geweest) weederomme opgerogt soude worden
Colovende Loodenige Orden ende gerogelt heyt
te houden dattoe geene klagten over ayren Londen
verzoekende tot dien eynde heurluyden toe gelaten
te worden een overman ende van haafmans
binne goede Orden, geregelt heyt ende toeygt in
toekomstige tijde te onderhouden, ende alle abuyten
ende overtredingen des Loons ende der Ordonnantie
te weeren te corrigeren ende weg te neemen
So is t dat mijn heeren Schout, Burgemeesters

steden ende hooftschappen. Deren Steden gevestigd
ende regelyk overgevoerd hebben. De
Schepstelyke Raaden ende Ramingen op te
ordinantien ende Leenen van't Vorst: gilde
by te gedeputeerde van de hooftschappen, geraangst
elc Vorst: gilden by deren weder omme hebben
gevestigd ende geconformiert, ordonnancien
ende Statuten. Met te daren dat de Vorst: gilden
bruggen, montaan jaarlyk vermindern. Ende
by geschikten overleevende zullen drie bekwaame
personen, omme daer rust by schouit. Daar
omme daren ende Schepsteden Deren Steden
jaarlyk tijdsdag een jaarscheen een
gelden te worden tot overcomen van't daren
gelden de welke alle jaars vromdant oft te
recontineert sullen worden. Welke mynne
heeren te selven soed daren. Sal. Zullen
nog die Vorst: daren, mynne heeren vromd
alle jaars ten Vorst: daren Schepstelyken
presentieren, over bekwaame personen van
den heeren die, in twee jaars een hooftman
heeren hebben geweest. Omme daer rust haer
kruise benaffens te haer ende vlyende hooft,
mannen gecoren te worden de welke den
overcomen sullen helpen ende assistieren
omme alle goede orden en geragelt hadt
te doen vromdant.

Ende Alsoe de Vorst: daren heeren
broet regelyk aan alle forten. Inwoonder
ende heeren. Deren moeten winnen ende
overcomen heeren winst ende naeringe.
In deren Steden welcom. Grootelyk bestant
soe dat niemant in't Vorst: gilden ontfangen
horden oft te hij dal eerst en alvorende
beloven en geheven waren, in alle hooft:
ofte vromd van brandt van watermoot
ofte andere noodzaken by vloek geslag
ofte bekking geslag, ofte bevel van wege
te overgeven. Ofte overigheyt deren Steden
alle noevrige en getrouwe hulpen ende
bystand te doen. Omme den brandt te
slaffen te watermoot hulpen schitten
ende in alle andere noot, zulke hulpen
dienste te doen als hem by de Bruggemaekten
ofte magistraten bevel dat worden, vromd
heeren, poortere ende, Ende of iemand van
te Vorst: daren wende hien te Steden
Christgeest. Kinnelyken siekte, ofte andere
onschuld tot directie van den overcomen
ende hooftman. In gebraken plaatsen
by brandt, watermoot ofte andere noevalligen
die. Godt behoeden wil, gebraken hulpen
ende bystand te doen, bevelen sal by mynne
heeren ten den overgeven deren Steden arbitralyken

geoordeelt worden, Ende over den en dal
binnen des wecken daer naer geen wech mogen
daanamen, noch incoelen, maar des langes
zijn gilde bekenden, Ende ingevallen. Sulken
en ofte meer bij den Schout Burgermeesteren
ofte andere boden vanaant sijnde, bij mono,
polen ofte kunnelyke ende moctwilligen weder
hoerijheid, heeren hulpen in tijden van brand
ofte andere noot weggade of hem moctwillig
lyke ofte ontrouwelyken dan de den sulken
bij den Officier gecondemnt ende bij de magis
trate gestraft worden. Na de opleygent heij
van heeren Eyerje ofte ongehoorsaamheijde

moete hebben mijn heeren vrenten, bij forme
van amplexatie van hunlieder gilde brief
geordonneert ende gestatueert te gunt
hien na totyle.

1.
Leet dat niemant en dal mogen hier
te steden als draeg werpen ten zij hij
deser steden poorten ende gildeboezij.

2.
Het ook niemant eenig wech dal mogen
bestaan daan toe bij de badmannatie, geen
lyt druckelijck soom opstelt en word, ten
zij hij eerst en alvorens metten geene

3.
die te gold aangaat ten te soom geaccordeert
dal zijn, op paymen ten in 14 dagen geen wech
te mogen daanamen noch te loeten

3.
Ist dat soe wie aan eenig wech gevalle
dal zijn ofte wech aangekomen heeft om
geen ander wech dal mogen smaken, soe
en slux hij te eerst wech te vullen ofge
moet dal hebben

4.
Het ook niemant tweemaal om en wech
dal mogen werpen, noch ook meidren
over een scheen ofte seggen als zij gevoeren
dal hebben

5.
Ist soe wie vande gildeboezij te gilde
Schuldy is, het zij van gilde gild ofte andere
duydelijck schulden, en hij niet en betaelde
bij de hoofdmannen. Opmaen sijnde, sulken
die hoofdmannen da den Officier mogen lyt
lijgen twee stuyvers, en dal den Officier den
sela gebeschelijck zijn wech des langes den
vulden, tot dat hij te agterouwen mette
lytgeheijde in kosten betaald dal hebben

Inde Lullen de burger S. J. Porters v.d.
Linden Linden wout ingaan van t
gild tot gilde, golt betalen in Genaaden ge,
van elk w Stuyvers ende de neemden elk
de Stuyvers, Ende zal van dode schulden
betaald worden hier Stuyvers Voor elk van
der geenen die in 1798 sterven oft te metten
wom 1798 te Heide vertrokken ende ook
te geenen die bij heeren Schulte t goede King
geuen.

7
In Sal nog elke Gulde broeder gehouden worden
jaarlyk op te coosten february te Costen
van 't jaarlijken Gulde geld byf. Stuyver.

8

Welke inkommen voort gilde gott ende vord
Schiedde bij de herfmannen tot vordere handingen
reparatur ende verbeeteringen Van alle 't
geestelicken tot heurlinden wech needez, Ende
Vordt Conffor't andere. in Roomen voort
gilde tot behulpe vande Francken Onvermogen
Gildebroden geappliciert en befreut dat worden

9
Please to write to Signet Street in St. George's

de heerlen van de Gildescheep of de Vrees
bedomman ten overtreeden sal valuen.
Dien i' Hooren.onden van 20 Stuyver te
Stuk voor de Eerste te Colperen, waer help
ten behoeven van den Star Officier deeren
Stede die d' executie zal doen, ende andere
helpst want gelde te onderhouden van den
samen secken Gildescheep, ende sal daar
e booven ges. werk van't wonen. Gilde binnen
Per wecken magg. doen, mogte looten ende van
da 2de ende 3de nayte tot arbitrale Conectie
van mijn Hooren.onden geest e deeren Stede.

10
Dat ook con regelyk by Zijer poorter ofte
niet by Staen dat zijn eygen goed ofte noch
op te werken by hem selven ofte by de geenen
die in zijn hofte ~~zijn~~, ofte by de geenen daar
meeste hij zijn werk ofte handel gewoont
is te doen, alteen. Synde sayer syn trouwen
ofte Cabel te doer ter wegen, ofte ter Schepen
brenghen by de geenen die hem spinnen ende
dragen, de Timmerman. Zijn heret te doe
dragen ofte knagen by zijn knechts van
zijn den Ghyt, ofte Luyt, ofte een Ruyt, ver
leeder ofte Huurman. Zijn trouwen, ofte

Anders behoeften of te last, nylt of te in zijn
Schip ruysch of boot, te den brengen, of te
in plaatsen op te leggen, of te of te werken
bij den geenen die hem in't Schepel werk
als Broekgassellen dienen of te den hem bij den
hoop of bij den jaeren of te teeltte dienen
Ende in alle andere van gelijke, welken schied
dat zij daar af niet sullen mogen blijten of te
op zijn selven gelooft worden. Naar in
vallen derelven kon't dragen of te op werken
Loon op zijn selven. Ende het fangen, dat
als dan die van den Gilden opgewrocht ende
volgende derer Ooronnantie betaalt moeten
worden, los oer eenen Gilde broeders
hem sulkes werk verstaen daarom bezeugen
te smaken.

11
Clopande't werk om de futen ende de an bejders van
dien sullen de selve arbeiden. Alle kint werk van
de Groen dorste ende turf eerst afwerken en si
om eenig ander werk sullen mogen cavelen of te
werken.

Der Revisiende ende behoude. In zijn haeren
de Regeerders derer Stede aan hem deere Ooronnantie
ende Articulen. In die te Kenninderen
of te Kennenderen. Kennenderen of te Corregere.

1
Calle tyden mitgeadert de duysters
Vanderwe. De meter pretensien sulkes bij in
goede discretie beuonden. Sullen te behooren
Londer commando weder zeggen.

Ooronnantie voor den Oerman

1
De Oerman dat geschieden zijn goede opzigt
te hebben ende orde te stellen dat de Gilden
broeders niet sullen smogen werken dan
naar't luyden van de poontelike geuewaert
zij werk of te andere kintelike werken. Die toe
lange ges. nylt stel luyden en mogen.

2
Dat oep en regelyk van derre Gilden broeders
ende ook de hooft mannen elck in zijn Regard
hem reguleeren. Articulyke van de Ooronnantie
Ende sal bij derelven Oerman, ende waermond
tot zijn hulpen en of te den van de hooft mannen
Soo het hem dencke. Sal alle quastien en geschied
te See onder die Gilden broeders als tusschen
de Gilden broeders ende hoormannen, of te den
het werk aan bastend vallen de hoormannen
worden. Zonder justitie op dat het eenigzint
men luyt is.

Andere bevochten of te last, nylt of te in d'n
Schip buijel of boot, te den brengen, of te
in plaatsen op te leggen, of te of te werken
bij de geenen die hem in't Schoep werk
als Boot gualten. Dene of te die hem bij den
hoop of bij de jaars of te teette dene
Ende in alle andere van gelijken, wel verstaende
dat zij daar af niet sullen mogen buijten of te
op zijn zelven gelooft worde. Naar in
vallen derelven kon't dragen of te op werken
Loon op zijn zelven. Zonde niet fangen, dattet
als dan die van de Gilde opgewoicht ende
vlgende dene ordonantie betaalt moeten
worden, zoo vernem eenige Gilde broeders
hem zulkes werk verstaende daarom begeren
te smakken.

11
C Koopende't werk van de futen ende de an bejders van
den sullen de selve an bejders. Alle kout werk van
de grove lante ende turf eerst af werken en sij
van eenig ander werk sullen mogen cavelen of te
werken.

Der overneemende ende behoudende zijn haeren
de Rejender's keur Stede aan hem deede ordon-
nantie ende articulen van die te kennende en
of te kennende, waerom of te corrigeren.

1
L allen tijden mitgeden de buijtenende
van der wel te neter pretensie zulkes bij in
goede discretie bevende. Sullen te behooren
Londer emand's weder zeggen.

Ordonantie voor den Overman

1
De overman dat ghehouden zijn goede ordon-
te hebben ende orde te stellen dat de Gilde
broeders niet sullen overneemende werken dan
naar't luyden van de poort klof geoverneemt
zij werk of te andere vintelyke werken den
luyden geen nylt stal luyden en mogen.

2
Dat ook eenigelyk van dene Gilde broeders
ende ook de hooft mannen olt in zijn nazard
hem reguleren. Stetelyke na de ordonantie
Ende sal bij derelven overman, ende weerman
tot zijn hulpen en of te men van de hooft mannen
zoo het hem dienke sal alle quastie en geschil
te soo onder die Gilde broeders als tusschen
de Gilde broeders ende poorman, of te die
het werk aan bastard vallen de overneemende
worden. Zonder justitie op dattet eenigzints
men lijf is.

Ende Sullen de burgeren in Poorters ende
 handelen handelen voort ingaan van't
 gilden tot gilden golt betalen in gilden 1000
 van't 10 Stuyvers ende de tweede elk
 50 Stuyvers. Ende dat van d'old schulden
 betaald worden t'ien Stuyvers voor elk van
 den geenen die in 1000 Stuyvers oft meer
 wromt 1000 te stonde verlicken ende ook
 de geenen die bij hem schulden te gilden 1000
 beuren.

7

Sal nog elken gilde broeder gehouden worden
 jaarlyk op de eerste february te betalen
 voor't jaarlyken gilde geld 100 Stuyvers.

8

Welke inkomme van't gilde golt ende d'old
 schulden bij de hoofmannen tot onderhouden
 reparatur ende vercoeteringen van alle't
 gueschappen tot handelingen werk noodig, ende
 voor't concessie't hunden inkomme van't
 gilde tot behulp van de haer overmogen
 gilde broeder, geapliceert te befont dat worden.

9

Item So wie't gylde wromt in oft te seneg

articulen van de gilde broeder oft te deuren
 bodenman ten overtreeden sal beuren
 dien't Meeren. Ponder van 20 Stuyvers te
 stuk voor de eerste te beuren, d'een helpe
 te behoeven van den Hout Officier deuren
 Rode die d'executie zal doen, ende andere
 helpe voort gilde tot onderhouden van de
 somen. Soeken gilde broeder, ende sal daar
 e booven geen wech van't voort. gilde binnen
 100 weken moge doen, mogte loeten ende van
 de 2de ende 3de reyse tot arbitrale Conectie
 van mijn Meeren. Ponder. gylde deuren. Rode

10

Dat ook een regelyk bij sij penter oft
 niet bij staen dat zijn eygen goed oft te werk
 oft te werken. by hem selven oft bij de geenen
 die in zijn hestijn, oft bij de geenen die
 moede hij zijn werk oft te handel gewoon
 is te doen, alwa. Lyndrager. Sijn trouwen
 oft te label te doeten wezen, oft te ten schepen
 brengen bij de geenen die hem spinners ende
 dragen, de timmerman. Sijn hout te doen
 dragen oft te brengen bij Sijn knecht van
 Sijn den Cayt, oft te Sagen, oft te een schep
 zeeder oft te stuurman. Sijn trouwen, oft te

veroordeelt worden, Ende boven dien en zal
binnen Ses weken daer naa geen werk mogen
aannemen, noch te cavelen, maar so lange
zijn Gilde bekennen, Ende ingevallen sulken
en oft meer bij den Schout Burgermeester
of de Heeren van de Kamerant zijnde, bij Mono,
poten oft kunnelyke ende moettwilligen weder
koning heij, heeren hulpen in tyden van brand,
oft andere noot weygeden of hem moettwilli-
lyke oft ontrouwelijken aan Relden, sullen
by den Officier gecandideert ende by de Mayor
strate gestraft worden. Na de gelegentheid
van heeren Egrense oft de ongehoorzaamheid

moete hebben mijn heeren wouten, bij forme
van Ampliatie van heeren lieder Gilden brief
gordonneert ende gestatueert te gunt
hier na volgt.

1.
Leest dat niemant en zal mogen hier
toe steden als drager werpen. En zij hij
dezer steden poorten ende Gilden brenzen.

2.
Dat ook niemant eenig werk zal mogen
bestaan daer toe bij de badmankie, geen
lyst druckelyst loom gesteld en word, ten
zij hij eerst en alvorens metten geene

3.
Dit te god aangaat van't loom geaccordeert
zal zijn, op beynen van in 14 dagen geen werk
te mogen aannemen noch te loeken.

3.
Ist dat zoo wie aan eenig werk gesellen
zal zijn oft te werk aangecomme heeft, om
geen ander werk zal mogen smaken, voor
en sluit hij te eerste werk te volten afge,
Wrocht sal hebben.

4.
Dat ook niemant tweemaal om een werk
zal mogen werpen, nogte ook meerdere
voor afscheen oft te zeggen als zij geworpen
sal hebben.

5.
Ist zoo wie van de Gilden broeder te gilde
Schuldij is, het zij van Gilden geld oft te andere
voulgetijke schulden, en hij niet en betaalde
bij de heeren manne. Gemeent zijnde, sullen
die heeren manne aan den Officier mogen en
lijzen twee stuyvers, en dat den Officier de
selve gebuschelijken zijn werk so lange den
keerde, tot dat hij te agtercomen mette
lystgetijden betaken betaald sal hebben.

steer ende hoedichappen. Deren Steden geveestert
ende rykelijk overghegeven hebben. De
Sinnstelyke kercken ende Banningen op te
Brennarien ende Lonen van 't konink gilde
by de gedeputeerde van de hoedichappen gesaampst
et konink. Selden by deren weder omme hebben
geatigheert ende geconfirmeert, ordonneeren
ende Statueeren. Met te bere. dat de konink
draagert voortaan jaarlyk nominereen ende
by geschreften bevelen enullen. Dier bekwame
personen. Omme daer by schout. Daar
omme. ende. Schoepenen. Deren Steden
jaerlyk vrijdagt voor Jaerweken. een
gekeeren te worden tot overman van 't selven
gilden de welken alle jaer. mandant of te
recontineert. Sullen worden. Sulten mynen
keeren te selven. god. Danken. Sal. Sullen
nog die konink draagert. mynen. keeren. voort
alle jaer. te konink. dragert. Schreftelyken
preventieeren. vier bekwame. personen. van
den keeren. die. in twee jaeren. een. hoofdman
han hebben. geveestert. Omme. dat. met. han
keeren. bekwame. te twee. drie. vloende. hoofd.
mannen. geveestert. te worden. de welken den
overman. Sullen. helpen. ende. assistieren.
omme. allen. goede. orden. en. gezag. te. had.
te. den. vuden. honden.

Ende. Alsoo. de. konink. draagert. keeren. ligden
broet. dagelyk. van. alle. soorten. Inwoners.
ende. konink. ligden. Deren. moeten. winnen. ende
overmachten. keeren. winst. ende. neringe.
In. den. Steden. welken. groote. lyf. bestaat.
So. dat. niemant. in. t. konink. gilden. ontfangen
konden. of. te. hij. dat. eerst. en. vloeren. te.
beloven. en. gekeeren. waren. in. alle. Steden.
of. te. konink. van. bevel. van. watermoot
of. te. andere. noodzaken. by. klokke. geslag
of. te. bekwame. geslag. of. te. bevel. van. wege.
den. overman. of. te. overmachten. der. Steden.
alle. neringe. en. gekeeren. helpen. ende.
bestand. te. den. omme. den. bevel. te.
Selden. te. watermoot. helpen. Schutte.
ende. te. alle. andere. noot. Sulten. helpen. ende.
diensten. te. den. als. hem. by. de. Banningen. keeren.
of. te. magistraten. bevel. Sal. worden. Selden.
keeren. porten. vrede. Ende. of. iemand. van.
te. konink. draagert. meende. hier. te. Steden.
Christgeveestert. keeren. Sichten. of. te. andere.
Inschuld. tot. directie. van. den. overman.
ende. hoofdman. In. gekeeren. Selden.
by. kant. watermoot. of. te. andere. porten. ligden.
Selden. God. behouden. wil. I. gekeeren. helpen.
ende. bestand. te. den. bevel. Sal. by. mynen.
keeren. te. den. overman. der. Steden. te. bekwame.

At 2nd

7 Aug 1694